

Innkomne forslag etter fristen

Innhold

Forslag 1: 2. Fremmedspråk	2
Forslag 2: Vindkraft	2
Forslag 3: Black lives matter	3
Forslag 4: Etablering av karbonfangst og lagring i Norge	4
Forslag 5: Foreldrenesfrist for innvandrings forseelse	6
Forslag 6: VIDEO- OG LYDINNSPILLING AV MUNTLLIG EKSAMEN	7
Forslag 7: Trygd og erstatningspenger skal ikke beskattes	7
Forslag 8: Kommunale boligfelt for unge	8
Forslag 9: Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) må tas på alvor	9
Endringsforslag boliguttalelse etter fristen	10

Forslag 1: 2. Fremmedspråk

Innsender: AUF i Trøndelag

Allerede i 8. klasse på ungdomsskolen står man overfor valget av 2. fremmedspråk. Det kan virke overveldende å skulle lære seg et helt nytt språk, i alle fall om man allerede sliter med norsk og engelsk. Mange mister mye motivasjon av tanken på å måtte lære et nytt språk de trolig ikke kommer til å bruke aktivt i framtiden.

Dårlige prestasjoner i 2. fremmedspråk kan hindre eleven i å nå yrkesmål der fremmedspråket er så godt som irrelevant. Om man eksempelvis ønsker å bli lege, har høy måloppnåelse i de fleste fag, men sliter med det andre fremmedspråket, kan dette være avgjørende for om man kommer inn på det studiet man ønsker.

Vi mener at motivasjonen rundt skolearbeidet vil øke blant elevene om de selv kan velge om de ønsker å lære seg et 2. fremmedspråk, et valg vi mener bør utsettes til videregående opplæring. Et alternativ for de som ikke ønsker opplæring i et 2. fremmedspråk kan være et fordypningsfag i engelsk eller norsk.

AUF vil:

- At 2. fremmedspråk skal være et valgfag for videregående elever.

Forslag 2: Vindkraft

Innsender: AUF i Oslo

Norge har Europas lengste kystlinje og mye potensiale for vindkraft til havs, men også på land hvor vi har store ubebodde områder med mye vind. AUF mener Norge trenger å utnytte mer av dette potensialet og vil ha en storstilt utbygging av vindkraft. Til tross for en rekordutbygging av norsk vindkraft i 2017, ligger Norge fremdeles langt bak Sverige, Danmark og Finland. AUF mener at staten må bruke sin rolle som deleier av Equinor og Statkraft aktivt for å intensivere utbyggingen av vindkraft.

Det er nødvendig med en storstilt satsing på vindkraft både til havs og til land, dersom Norge skal lykkes med å bli klimanøytrale innen 2050. Samtidig har motstanden mot vindkraft på land har økt kraftig i kommunene og må tas på alvor. Kommuner og lokalsamfunn må få mer igjen for å godta store naturinngrep og kommunestyrene må involveres tidligere i prosjektene. Det må derfor strammes inn på konsesjonsreglene på vindkraft. AUF mener også at en betydelig del av inntektene fra vindkraft skal komme kommunene og fellesskapet til gode.

AUF vil:

- Bedre rammebetingelsene for vindkraft til havs og på land.
- Ha en storstilt utbygging av vindkraft til havs.

- At berørte kommuner skal involveres tidlig og grundig i alle vindkraftutbygninger.
- Korte ned perioden fra konsesjon til faktisk utbygging.
- Utrede en ordning med hjemfallsrett på vindkraft, slik det er på vannkraft.
- Innføre en naturressursskatt på vindkraft, som skal komme kommunene til gode.
- Innføre grunnrenteskatt på vindkraft.
- Ha en rammeplan der man ser Norges totale energiproduksjon i sammenheng.

Forslag 3: Black lives matter

Innsender: AUF i Oslo

Det siste året har avslørt hvor omfattende rasisme er i verden og i Norge. Rasisme gjennomsyrer samfunnet, og hudfarge har betydning for hvilke muligheter man har i livet.

I Norge har politiet fått kritikk for å forskjellsbehandle minoriteter. Mange opplever å bli stoppet av politiet uten å forstå hvorfor, og minoritetsungdom stoppes ofte og sjekkes av politiet. Et tiltak for å forhindre at politiet ikke stopper folk på bakgrunn av fordommer eller rasisme er en kvitteringsordning. Denne ordningen vil ta utgangspunkt i at politiet må registrere hvem de stopper, hvor og hva slags kontroll det er. Et slikt system vil bidra til at politiet blir bevisst på etnisk profilering. Kvitteringen for kontrollen vil også kunne brukes for at en kan ha et bevis på at man har blitt utsatt for diskriminering av politiet.

I tillegg opplever de med minoritetsbakgrunn hets og trakassering som er rasistisk motivert. Dette skjer i alle arenaer, men er særlig tydelig på nett. Det bør innføres en lov som ansvarliggjør formidlere av netthets. Ved å tillate hatefulle ytringer medvirker man til trakassering. Videre bør politiet få flere ressurser til å bekjempe hatkriminalitet.

Et annet viktig aspekt ved diskriminering som skjer i norsk offentlig rom er utelivsdiskriminering. Nesten annenhver person med minoritetsbakgrunn blir nektet inngang på ulike utesteder, noe som gir en følelse av utenforskap og er personlig nedverdiggende for dem det gjelder. Ingen personer skal føle at de er mindre verdt på grunn av deres etnisitet, og alle skal ha samme muligheter til å nyte landets uteliv.

AUF og den sosialdemokratiske bevegelsen er tuftet på ideen om at alle mennesker er like mye verdt og har rett til de samme mulighetene. Vi skal aldri akseptere rasisme. Vår politikk må derfor legge til rette for å bekjempe rasisme og fordommer.

AUF vil:

- Øke statsstøtten til antirasistiske organisasjoner
- Styrke undervisningen om netthets både på grunnskolen og videregående
- Styrke undervisningen om netthets i lærer- og politiutdanningen
- At kommuner skal få ressurser til å tilby kurs om rasisme og strukturell rasisme for ansatte i kommunen
- At jobbsøknader i det offentlige skal være anonyme frem til innkalling til intervju

- Innføre et kvitteringssystem i politiet som går ut på at man får en kvittering der det opplyses om hvem som er stoppet, hvor og hva slags kontroll det er
- At det skal nedsettes en ny ytringsfrihetskommisjon som ser på netthets og formidleransvar
- Opprette flere hatkrimgrupper i politiet og øke bemanningen mot hatkriminalitet kraftig
- Innføre en lov som ansvarliggjør formidlere av netthets
- Det skal økes antall kontroller for å avdekke utelivsdiskriminering
- Innføre et nytt og strengere nasjonalt prikkssystem for utesteder
- Utesteder skal miste skjenkebevilling ved funn av diskriminering eller rasisme
- Flytte straffefokuset vekk fra utesteder over mot eierne som drifter dem
- Verne rasimeparagrafen
- Innføre prøveordning med kroppskamera på politibetjenter
- Innføre nulltoleranse for politivold, med unntak ved selvforsvar
- Opprette nasjonale referansebibliotek for antirasistisk litteratur på Utøya og Holmlia
- Styrke undervisningen om rasisme og stigmatiserende holdninger i grunnskolen

Forslag 4: Etablering av karbonfangst og lagring i Norge

Innsender: AUF i Agder

Norge har lovt å skulle kutte sine utslipp med minst 45% innen 2030 og 80%-95% innen 2050 i forhold til 1990-tall. For å nå de norske klimagass utslipp målene må vi først og fremst elektrifisere vår offshore- og innlandsindustri og transportsektoren, men all industri kan ikke elektrifiseres da kan vi enten legge ned den industrien eller begynne med karbonfangst. Det er overveldende konsensus blant forskere om at karbonfangst er et av de viktigste tiltakene et null utslipp samfunn. Norge har et konkurransefortrinn innen karbonfangst pga. vår erfaring fra offshore og geografien vår som gir oss sjansen til å kunne satse stort på karbonfangst. Vi har og et etisk ansvar fra hvordan vi har vært en stor bidragsyter til klimagassutslipp gjennom vår petroleumsindustri.

Vi må ha en forutsigbar og langsiktig plan for finansiering av karbonfangstprosjekter i Norge, som oppmuntrer norsk industri til å skulle investere i karbonfangstanlegg frem til det er bedriftsøkonomisk lønnsomt.

AUF sitt ønske om å ville bidra med finansiering av drift av karbonfangst og lagringsanlegg for alle anlegg i perioden 2020-2025 er svært uambisiøse og vil ikke utnytte karbonfangstens fulle potensiale. Finansiering av karbonfangst frem til bare 2025 vil være dumt ettersom prosessen ennå vil mest sannsynlig være bedriftsøkonomisk ulønnsom frem til rundt 2030-2050, ifølge en rapport av ZERO. Å skulle stanse med finansiering av karbonfangst før karbonfangst er bedriftsøkonomisk lønnsomt vil minske interessen i å gjøre en så stor investering. Det er langt viktigere å legge opp til en langsiktig og trygg finansieringspolitikk for karbonfangst som gir muligheten for bedrifter å gjøre denne investeringen uten å miste store summer med penger på det og samtidig ha staten i ryggen.

Satsing på karbonfangst gir Norge muligheten til å bygge forståelse og kompetanse samt vise verden mulighetene for karbonfangst. Finansiering av karbonfangstprosjekter vil trekke ned kostnaden på samme måte som elbiler og solcellepaneler har blitt billigere gjennom subsidiering. Karbonfangst er dyrt. Fullskala prøveprosjektet (altså fangst og lagring) på avfallsanlegget på Klemetsrud og sementfabrikken til Norcem i Brevik har fått prislappen på rundt 15 milliarder kroner, med forventede utslippskutt på ca. 800.000 tonn med CO₂. Et kutt på 800.000 tonn virker kanskje lite for en så stor sum penger, men gjennom produksjon kommer også teknologiutvikling og forståelse. Når har noen gang en prototype ikke vært elendig for prisen? På samme måte som vi har subsidiert elbiler og solcellepanel, må vi subsidiere karbonfangst og lagring. Ikke nødvendigvis for å få ned utslippene, men for å utvikle teknologien og utvide vår forståelse. Erfaringen og kompetansen vi får fra disse prosjektene er prisløse, vi vil vise at karbonfangst og lagring er mulig i verden og gjøre det mer effektivt og ikke like dyrt å bygge anlegg.

Karbonfangst sammen med god infrastruktur vil bli et konkurranse fortrinn for Norsk industri fremover. Karbonfangst kan og bli Norges nye industrieventyr. Fremover vil regler for produksjon av varer bli strammet inn og en etterspørsel etter utslippsfrie produkter som f.eks «lavkarbo» sement vil få stor etterspørsel. Da kommer Norcem og Norsk industri til å nyte godt av en karbonfangstinfrastruktur samt overskuff på norsk, fornybarkraft. Karbonfangst vil og bli Norges nye, grønne, industrieventyr. Det er forventet at Norge kan få rundt 30 tusen nye arbeidsplasser i Norge direkte fra karbonfangst industrien. Naturgass og karbonfangst som en industri kan til sammen skape 25-30 tusen nye jobber og vil gi staten inntekter på over 220 milliarder årlig innen 2050. (det er rundt like mye som Norge tjente fra oljeindustrien i 2019.)

Norge kan bli (og er forventet å bli) Europas CO₂ lager når industri i hele europa begynner med karbonfangst.» Karbonfangst vil være avgjørende for å holde industrien i gang for de fleste europeiske naboland fremover. Karbonfangstprosjektene som f.eks. Preems raffineri i Lysekil og avfallsanlegget i Stockholm i Sverige avhenger og forventer å kunne lagre CO₂ i Norge. Samme gjelder prosjektene til et Karbonfangst satsende Nederland, som planlegger å kutte rundt 30% av sine industrielle utslipp gjennom karbonfangst.

Norge har, som tidligere nevnt, et fortrinn fra oljealderen. Gigantiske, tomme oljefelt flere kilometer under bakken er et optimalt sted for CO₂ lagring. Å utvikle en infrastruktur for frakt av CO₂ vil altså være essensielt for å kunne håndtere mengden med CO₂ vi vil motta fra Europa. Vi har allerede en offshore infrastruktur for frakt av naturgass til Europa, som kan med litt ombygging brukes til frakt av CO₂ til lagring i Nordsjøen.

Om vi skal nå verdensklimate mål trenger vi karbonfangst, det er uunngåelig. Spørsmålet er om vi starter nå som vi ennå har sjansen eller om vi utsetter det til det er for seint. Vi har pengene, vi har teknologien, vi har geografien, vi har kompetansen og erfaringen, vi vet hvor viktig det er og hvor stor etterspørsel dette er. Det vil bli dyrt å finansiere for staten og det vil ta lang tid før det er bedriftsøkonomisk lønnsomt, men det er det minste vi kan gjøre etter å ha tjent oss rike på å forurense kloden. Et parti som ikke har en offensiv politikk for karbonfangst og lagring, er et parti som verken anerkjenner de irreversible og katastrofale endringene klimaendringene vil forårsake eller Norges ansvar for å være med på å løse den.

- **AUF i Agder vil at Norge skal:**

- Bidra med finansiering av alle karbonfangstanlegg i Norge frem til det er bedriftsøkonomisk lønnsomt.
- Ha minst 10 fullskala karbonfangstanlegg innen 2035.
- Staten skal stå for alt av infrastruktur, transport og lagring av CO₂ fanget på norsk sokkel.
- Utvikle en nasjonal infrastruktur som kan kobles sammen med Europa og gjøre Norge til Europas CO₂ lager.
- Stramme inn klimakrav på byggematerialer og avgiftsbelegge materialene forbundet med store utslipp.
- Innføre avgift på forbrenning av søppel uten karbonfangst innen 2030

Forslag 5: Foreldrenesfrist for innvandrings forseelse

Innsender: AUF i Agder

Vi har i de siste årene sett flere saker hvor borgere har til tross for å ha vist seg å være en ressurs og bidratt positivt i Norge blitt forsøkt og faktisk sendt ut som følge av et valg de tok for flere år siden. Det er for eksempel bioingeniøren Mahad Abib Mahamud og småbarnsmoren Mahsa Aghabararian. Det disse personene har hatt til felles er at de i sin tid tok til en løgn for å sikre statsborgerskap og da et nytt godt og trygt liv i Norge.

Ja det er ikke bra å lyve for å sikre statsborgerskap. Men samtidig er det forståelig at det er de som gjør det. Hvordan vi håndterer slike situasjoner kan fortelle oss mye om hvilket land vi er. Skal vi etter 17 år banke på døren og hive ut en person slik som skjedde med Mahad? Skal en som har blitt mor etter noen år i Norge få beskjed om at hun kan skype med sitt barn fra et annet land og la andre amme barnet?

Nei vi er et bedre land enn hva den mørkeblå og nå den konservative trepartiregjeringen (med støtte fra mørkeblå FrP) antyder. Vi bør vurdere å sette opp en foreldesfrist for å sikre at ikke nye landsmenn skal risikere å leve i usikkerhet for resten av sitt liv.

Denne foreldesfristen skal være realistisk med tanke på gjennomføring. Det betyr at det må bli diskutert hvordan denne kan se ut og hvor grensen skal gå i år før den skal settes ut i drift.

Å ha en foreldesfrist for innvandringsforseelser bør innføres da alternativet er ikke bedre.

AUF i Agder vil:

- At det skal arbeides med et lovforslag om en foreldesfrist for innvandringsforseelse

Forslag 6: VIDEO- OG LYDINNSPILLING AV MUNTLLIG EKSAMEN

Innsender: AUF i Agder

Muntlig eksamen er for mange svært avgjørende for videre utdanning og fremtidig arbeid, men likevel gis ikke elever i den videregående skolen rett på ny sensur, ei heller rett på ekstern vurdering av sitt arbeid. Studenter i høyere utdanninger har i dag retten på en ny sensur innen klagefristen. Dette mener Kristiansand AUF er altfor dårlig. AUF i Agder mener derfor at dagens ordning er urettferdig for elevene. AUF i Agder mener alle videregående elever og studenter skal ha krav på lyd- og videoinnspilling av sin egen eksamen, og dermed retten til en ekstern vurdering hvis ikke tilfredsstilt med gitt karakter, hvilket i dag ikke

er mulig på grunn av mangelen på tilgjengelighet til den utførte eksamen. I dag er det derimot fullt mulig å klage på skriftlige eksamener. Av samme grunn mener Kristiansand AUF at det er på høy tid at samme mulighet blir gitt til dem som har gjennomført muntlig eksamen.

Det er spesielt to grunner som legger grunnlag for at det er fordelaktig å gi klagerett til kandidatene. Den første er at vi mener at ved å spille inn video og lyd av eksamenen vil kandidatene gis mulighet til å reflektere over eget arbeid. Den andre er at ved å spille inn eksamenen, vil elevene få denne muligheten og retten til å få karakteren sin etterprøvd av en ekstern sensor og om grunnlag for det, endret. Dagens system gir studenter ved høyere utdanning rett til en ny sensur, men Kristiansand AUF mener dette ikke er godt nok.

I det norske utdanningssystemet skal eleven og studenten stå i sentrum. Det vil si at de skal prioriteres, men dagens ordning nekter disse gruppene den sikkerheten de skal ha krav på.

AUF i Agder vil:

- Sikre klagerett ved video- og lydinnspilling av muntlig eksamen, hvis ønsket av kandidaten(e)
- Gi elever og studenter rett på grundig begrunnelse av primær og endelig karakter.
- At elever i videregående skole skal ha rett på en grundig tilbakemelding med begrunnelse på gitt karakter

Forslag 7: Trygd og erstatningspenger skal ikke beskattes

Innsender: AUF i Agder

Fra 2015 har all trygd inkludert uføretrygden og erstatningspenger fra staten og forsikringsselskaper blitt en skattepliktig andel på lik linje som lønn. Det vil si at de som er

uføre i dag er pliktig til å betale inn en sum til staten som de får i et beløp beregnet til hjelpemidler.

Politikere i dag er opptatt av å hjelpe de i samfunnet som trenger det. Da er det tiltak satt i ulike grupper og individer som er utsatt eller har utfordrende vilkår. Trygdeordningen og kravene om erstatningspenger er en tung og krevende prosess, men blir satt på lik linje som lønnsinntekter uten unntak. Dette fører til enda mer tung og utfordrende livsstil uten muligheter til å opparbeide seg til annet enn å være avhengig av pågående ordning.

Dette mener AUF i Agder er en dårlig satsning på hjelpemidler som skal være velfungerende og skape sikkerhet og uavhengighet tiden framover. Derfor ønsker AUF i Agder at trygd og erstatningspenger ikke skal skattes av for å skape trygghet og stabilitet for de som trenger hjelpemidler fra staten.

AUF i Agder vil:

- At trygd som kommer fra staten ikke er skattepliktig
- At erstatningspenger fra staten ikke er skattepliktig

Forslag 8: Kommunale boligfelt for unge

Innsender: AUF i Agder

Mange unge som skal studere enten ved universiteter, høyskoler eller videregående skole flytter mot det tilbudet som de ønsker å ha. Hele 90,7% av alle studenter bor vekke fra foreldrene sine i følge statistisk sentralbyrå. De fleste instituttene har tilgjengelig et tilbud om internat eller studentboliger, men dette blir ofte mye dyrere enn forventet. Da er det mange som flytter til andre boliger eller kollektiv som ikke inngår som en del av studentboligene.

For å sette dette i litt perspektiv så bor kun 17,6% av studentene i studentboliger, mens det er 24,5% av studentene som bor hos andre private. Da vet vi også at disse private ofte tar profitt av at studentene ikke har gode nok tilbud ellers. Det er også denne gruppen som er mest misfornøyd med bokostnadene for sin bosituasjon på 49%. Etter denne gruppen kommer de som bor i studentboliger på andreplass med 42%. Med tanke på at bokostnadene i tillegg øker så utgjør det at kostnadene studentene må ut med er på 42% i gjennomsnitt av de totale kostnadene uansett bosituasjon.

Dette mener AUF i Agder er urettferdig. Studenter skal ikke bruke 42% av sine totale kostnader på en bolig de ikke trives i og som ikke er tilegnet studentene. I tillegg skal det ikke føres profitt fra private som tjener penger på at studenter ønsker å bo utenom studentboligene. Det skal heller ikke være dårlig tilrettelagt når hele 37% av de i studentboliger ikke er fornøyd med boligens standard. Da mener AUF i Agder at det er noe som må gjøres, og ønsker å opprette kommunale boligfelt tilpasset studenter/elever og

deres inntekt. Disse skal ha tilstrekkelig med tilbud når det kommer til kollektivtransport, trygge omstendigheter og muligheter til aktivisering.

AUF i Agder vil:

- Opprette egne boligfelt tilpasset studenter/elever og deres inntekt som et lavterskel tilbud.
- Opprette boligfeltene med gode tilbud for kollektivtrafikk, trygge omstendigheter og mulighet til aktivisering.
- Ha årlige kontroller over boliger som har som mål å leies ut til studenter og elever.

Forslag 9: Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) må tas på alvor

Innsender: AUF i Agder

I 2018 ga Norges handikapforbund arbeiderpartiet terningkast 3 på inkluderingen av handikappede, og har lenge ikke inkludert BPA i partiprogrammene sine og heller ikke gjort noe for denne ordningen siden 2001 ifølge arbeiderpartiets egen hjemmeside.

Mange vet ikke hva BPA er, selv om det i 2015 ble lovfestet retten på BPA for de som trenger det. Brukerstyrt personlig assistanse er kort sagt en ordning som *bidrar til at funksjonshemmede som trenger praktisk bistand kan administrere sin egen hverdag, og selv bestemme hvem som skal være assistenter, hva assistentene skal bistå med og til hvilke tider (nhf.no)*. Ettersom at det er lovfestet at de som trenger BPA skal få dette, er det hele 31% som har måttet klage på avslag om BPA.

De som har fått bekreftelse på BPA har likevel utfordringer på området mange ser på som helt naturlig og grunnleggende. Norges handikapforbund viser til statistikk på dette feltet der 36% som har BPA ikke har nok assistansetimer til å dekke behovet sitt. Hele 70% må nedprioritere sosialt liv og fritid, mens 100% av de under 18 år må nedprioritere dette. Til og med helt grunnleggende gjøremål som å pusse tennene og dusje, må hele 30% nedprioritere dette også.

Dette mener AUF i Agder er feil og urettferdig. Derfor ønskes det heller å tilrettelegge en enda bedre ordning.

AUF i Agder vil:

- At retten til brukerstyrt personlig assistanse må utvides til også å gjelde personer med et mindre assistansebehov enn 25 timer per uke.
- At kommunenes BPA- vurderinger må bygge på den enkeltes ønske om assistanse for å kunne leve et aktivt og selvstendig liv.
- At også mennesker over 67 år må omfattes av retten til BPA.
- At assistentenes arbeidsforhold må være godt ivaretatt.
- At kommunene må sørge for god BPA-opplæring.

- At BPA skal være et likestilling og frigjøringsverktøy.
- Øremerke midlene som skal gå til BPA i kommunene.
- At det årlig skal oppdateres om BPA tjenesten og hva som tilbys på kommunenes hjemmeside.
- Opprette en koordinator i hver kommune som kan jobbe med ansvar for BPA.
- Det skal innføres en saksbehandlingsfrist i psyk tjenesten på lik linje som andre tjenester.

Endringsforslag boliguttalelse etter fristen

Linjenummer: 166-167

Forslagsstiller: AUF i Trøndelag

Endringsforslag: fra «bygge 5000 studentboliger i året frem til man oppnår en nasjonal dekningsprosent på 35» til «bygge 5000 studentboliger i året frem til man oppnår en nasjonal dekningsprosent på 50»